

Інформація про результати діяльності Тернопільської окружної прокуратури за 2024 рік

Загальна характеристика стану організації роботи

У минулому році проведено дві координаційних наради керівників правоохоронних органів, на яких узгоджено спільні заходи з метою посилення протидії злочинності в умовах воєнного стану.

Особливу увагу на нараді звернуто на протидію фактам незаконного переправлення осіб через державний кордон, незаконного використання об'єктів природно-заповідного фонду, кримінальним правопорушенням у сфері охорони атмосферного повітря.

Узгоджено та реалізовано спільні заходи, спрямовані на виявлення та припинення кримінальних правопорушень на пріоритетних напрямках, насамперед у бюджетній сфері та з питань земельних правовідносин.

Діяльність органів правопорядку спрямовано з урахуванням пріоритетів, визначених рішенням координаційної наради керівників правоохоронних органів держави.

З метою підвищення ефективності правоохоронної діяльності в окружній прокуратурі діє міжвідомча робоча група з питань протидії воєнним злочинам та іншим кримінальним правопорушенням, пов'язаним із воєнною агресією проти України.

Учасниками групи забезпечується обмін інформацією, у тому числі оперативною, яка може сприяти виявленню, припиненню, розкриттю та розслідуванню воєнних злочинів та інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із широкомасштабним вторгненням військ на територію України, а також розробка відповідних заходів задля ефективної реалізації визначених функцій та завдань в умовах воєнного стану.

На даний час в окружній прокуратурі діє 6 міжвідомчих робочих груп з питань протидії окремим видам злочинів, в тому числі проти власності, доквілля, у сфері земельних відносин тощо.

Упродовж 2024 року проведено 3 засідання двох міжвідомчих робочих груп (з питань протидії воєнним злочинам, а також іншим кримінальним правопорушенням, пов'язаним із воєнною агресією Російської Федерації проти України, щодо протидії кримінальним правопорушенням проти доквілля), на яких узгоджено спільні заходи щодо підвищення ефективності діяльності на відповідних напрямках.

Стан протидії злочинності. Структура кримінальних правопорушень на території Тернопільської територіальної громади

На території громади спостерігалось зменшення кількості облікованих кримінальних правопорушень, зокрема 2803 проти 3028 у 2023 році (-7,4%).

Водночас, спостерігається збільшення на 38,4% особливо тяжких (з 138 до 191) та на 27,7% нетяжких злочинів (549 проти 430).

В загальній структурі злочинності 57% складають тяжкі злочини та 24% кримінальні проступки.

У порівнянні з 2023 роком зменшилась кількість тяжких злочинів (з 1726 до 1482 або на 14,1%) та кримінальних проступків (з 726 до 574 або на 20,9%).

Спостерігається негативна тенденція до збільшення кількості кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи (з 119 до 182, або +52,9%), питома вага яких у загальній структурі злочинності складає 3,9%.

Зменшилось число умисних тяжких тілесних ушкоджень (з 8 до 4), у тому числі на рівні 2023 року тих, що спричинили смерть потерпілих (2 проти 2).

Зафіксовано більше кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи (з 8 до 11, або +37,5%), у тому числі кількість випадків незаконного позбавлення волі або викрадення людини (з 4 до 11).

Факти торгівлі людьми у 2024 році не виявлялись.

На 25% збільшилась кількість кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості (з 4 до 5). Зафіксовано 3 зґвалтування.

У звітному періоді на території громади число облікованих злочинів проти власності зменшилось на 28,3% (з 1852 до 1327), водночас більш ніж у 2 рази зросло кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (з 8 до 17).

У загальній структурі облікованих кримінальних правопорушень питома вага корисливих правопорушень (проти власності) складає майже половину – 1327 або 47,3%.

Рівень крадіжок в громаді зменшився на 25,7% (563, 2023 – 758), в тому числі з квартир на 50% (13, 2023 – 26).

В громаді досягнуто зменшення грабежів (з 21 до 15), вимагань (з 9 до 2), а також позитивною залишається тенденція до зменшення кількості шахрайств на 31,5% (з 992 до 680).

На 12,3% (з 57 до 50) менше викрито фактів привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Задокументовано один факт незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (ст. 201-2 КК України).

Зменшилась кількість викритих фактів незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України), 2023 – 36, 2024 – 33 (-8,3%).

Досягнуто зменшення з 83 до 71 (-14,5%) кількості злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Водночас на 7,5% більше ніж 2023 року обліковано дорожньо-транспортних пригод (з 53 до 57), в тому числі у 6 разів зросла їх кількість із смертельними наслідками (з 1 до 6).

У 5 разів зменшилась кількість незаконних заволодінь транспортними засобами на території громади (з 16 до 3).

На 17,3% зменшилась кількість кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності (з 52 до 43).

Підвищено ефективність роботи щодо викриття кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин (з 326 до 356 або на +9,2%), у тому числі злочинів, передбачених ст. 307 КК України (з 188 до 223 або на +18,6%), за фактами збуту наркотичних засобів (з 131 до 174 або +32,8%).

На 42% менше обліковано фактів незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання наркотичних засобів без мети збуту (з 100 до 58).

У 2,2 рази більше обліковано кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації (127 проти 57), в тому числі на 58,3% фактів ухилення від призову на військову службу під час мобілізації (19 проти 12).

У минулому році на 52,9% більше обліковано злочинів у сфері службової діяльності (156 проти 102), у тому числі на 27,5% за фактами хабарництва (з 40 до 51).

Покращена робота правоохоронних органів області з виявлення кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку – виявлено 41 таке кримінальне правопорушення, проти 11 у 2023 році.

У сфері господарської діяльності (ст. 199-233 КК України), упродовж минулого року виявлено 44 таких кримінальних правопорушення проти 49 року (-10,2%).

Майже утричі збільшився рівень групової злочинності з урахуванням кримінальних правопорушень минулих років (з 44 до 127) та на 33,3% в стані алкогольного сп'яніння (з 6 до 9).

Водночас, в громаді на 17,3% (з 127 до 105) зменшилась кількість повторних кримінальних правопорушень.

Стан прокурорського нагляду за додержанням законів територіальними органами поліції при провадженні оперативно-розшукової діяльності

Упродовж 2024 року працівниками оперативних підрозділів територіальних органів Національної поліції при здійсненні оперативно-розшукової діяльності, в цілому, додержувалися вимоги Конституції України, Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (далі – Закон), Кримінального процесуального кодексу України, відомчих інструкцій та наказів.

Фактів проведення оперативно-розшукової діяльності без заведення ОРС не виявлено.

У порівнянні з 2023 роком зменшилась кількість використання матеріалів ОТЗ як докази у кримінальному провадженні (з 3 до 1), це пов'язано із меншою кількістю оперативних справ (44 проти 61).

Матеріали ОТЗ як доказ у кримінальному провадженні використовувались усіма територіальними органами поліції, піднаглядними окружній прокуратурі, якими отримано дозволи та проведено відповідні ОТЗ.

Також використано 8 матеріалів ОРС для початку досудового розслідування у кримінальних провадженнях (2024 – 42), що становить 19% від загальної кількості отриманих дозволів на проведення ОТЗ.

Упродовж 2024 року розшукувалось 271 особа, що переховувалися від органів слідства та суду і можуть продовжити злочинну діяльність.

Із вказаної кількості розшуковано лише 99 осіб (або 36%), у залишку станом на 01.01.2025 перебували 272 особи вказаної категорії.

З часу збройної агресії розшукувалось 137 безвісти зниклих осіб, з яких розшуковано 37 осіб, що складає 27%.

Упродовж минулого року окружною прокуратурою керівникам територіальних підрозділів поліції внесено 6 документів реагування, за результатами розгляду яких до дисциплінарної відповідальності притягнуто 4 осіб.

Стан досудового розслідування в органах Національної поліції

Упродовж 2024 року розслідувано 13946 кримінальних проваджень, з них кримінальних проступків – 5658.

Кількість кримінальних проваджень, у яких здійснювалось досудове розслідування зменшилась на 2,5% (з 14294 до 13946). З них більше на 5,9% злочинів (з 7826 до 8288), а у формі дізнання менше на 12,5% (з 6468 до 5658).

Загальна кількість закінчених розслідуванням кримінальних проваджень збільшилась на 9,9% (з 3688 до 4054).

Зокрема, слідчими органів Національної поліції закінчено 1819 кримінальних проваджень (2023 – 1675). Підрозділами дізнання органів Національної поліції України закінчено 2235 кримінальних проваджень (2023 – 2013).

На 6,6% (з 844 до 780) зменшилась кількість направлених до суду кримінальних проваджень з обвинувальним актом.

До суду з обвинувальними актами слідчими скеровано 550 кримінальних проваджень (570 у 2023 році або -3,5%), з них з угодами про визнання винуватості – 3 (2023 – 0).

Підрозділами дізнання органів Національної поліції України скеровано до суду з обвинувальними актами 230 кримінальних проваджень (274 у 2023 році або -16%), з них з угодами про визнання винуватості – 1 (2023 – 0).

З огляду на загальну тенденцію до спрощення процедури досудового розслідування необхідно посилити роботу із застосування механізмів інституту угод.

За відсутності належних організаційних та практичних заходів статистичне благополуччя щодо завершення розслідування у кримінальних провадженнях досягнуто фактично за рахунок їх закриття. Закрито більше половини закінчених слідчими органами Національної поліції кримінальних проваджень – 1208 (2023 – 1096).

Аналогічно, підрозділами дізнання закрито більше половини кримінальних проваджень із числа закінчених – 1815 (2023 – 1351).

У провадженні органів Національної поліції на 01.01.2025 перебувало 49 проваджень, у яких повідомлено про підозру та на розслідуванні яких необхідно зосередити зусилля.

Так, у залишку на 01.01.2025 року у провадженні слідчих органів Національної поліції перебували 4964 кримінальні провадження, у 48 з них особам повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення.

У залишку на згаданий період підрозділів дізнання – 3139 кримінальних проваджень, з них 1 особі повідомлено про підозру.

Упродовж 2024 року особам повідомлено про повідомлення про підозру у 1546 кримінальних правопорушеннях, що на 5,3% менше показника 2023 року (1633), з них 1226 кримінальних проступків (2023 – 1286).

За результатами розслідування до суду скеровано провадження щодо 1648 кримінальних правопорушень, що на 7% більше, ніж у 2023 році (1540), з них 327 кримінальних проступків (2023 – 341).

Стан організації і забезпечення підтримання публічного обвинувачення

Упродовж січня-грудня 2024 року прокурорами забезпечено участь у розгляді судами 1075 проваджень (2023 – 1134), з яких 377 – з ухваленням вироку у суді першої інстанції (2023 – 448), у тому числі 21 – на підставі угод (7 – про примирення, 14 – про визнання винуватості).

Якість апеляційного реагування прокурорів на судові рішення становить 36 % (2023 – 50 %).

Так, із 14 апеляційних скарг, поданих прокурорами на судові рішення упродовж 2024 року, 5 – задоволено, 3 – залишено без задоволення, 2 – відкликано прокурорами, щодо 3 – судом зарито провадження у зв'язку з відмовою прокурора від апеляційної скарги, по 1 відкрито апеляційне провадження й триває судовий розгляд.

Питома вага задоволених касаційних скарг прокурорів становить 20%. Так, упродовж 2024 року задоволено 1 касаційну скаргу прокурора на судові рішення стосовно 1 особи, 1 касаційну скаргу відхилено стосовно 1 особи, 2 касаційні скарги щодо 3 осіб повернуто прокурору, по 1 касаційній скарзі стосовно 1 особи відмовлено судом у відкритті провадження.

Упродовж минулого року в законну силу вступило 4 реабілітуючі судові рішення стосовно 5 осіб, з яких 3 виправдувальних вироби стосовно 4 осіб (у

2023 – 4 вироки стосовно 4 осіб) та 1 ухвала про відмову у застосуванні до особи примусових заходів медичного характеру.

За результатами розгляду апеляційних скарг прокурорів на 2 виправдувальні вироки стосовно 2 осіб судом апеляційної інстанції закрито апеляційне провадження у зв'язку з відмовою прокурора від апеляційної скарги. Окрім того, судом апеляційної інстанції відмовлено в задоволенні 2 апеляційних скарг прокурора на 2 реабілітуючі судові рішення стосовно 3 осіб.

Діяльність в екологічній сфері

Упродовж 2024 року Тернопільською окружною прокуратурою до суду скеровано 4 обвинувальні акти у сфері охорони навколишнього природного середовища.

За закінченими слідчими підрозділами поліції кримінальними провадженнями вказаної категорії встановлено 595 тис. грн збитків. З метою їх відшкодування пред'явлено позовів на суму 558 тис. грн та накладено арешт на майно обвинувачених на суму 3577 тис. грн.

У минулому році відкрито провадження за 6 позовами прокурорів на суму 950 тис. грн та до суду скеровано 6 позовних заяв на загальну суму 1,882 млн грн.

За результатами розгляду позовних заяв, у тому числі минулих років, судами задоволено 2 позови на суму 526 тис. грн, Окрім того, реально виконано рішення суду на суму 304,814 млн грн, що стосується територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Реально виконано рішень судів за позовами прокурорів на суму 305,327 млн грн.

Заходи представницького характеру вживались у сфері охорони природно-заповідного фонду, лісових ресурсів, біоресурсів.

Стан забезпечення діяльності у сфері запобігання та протидії корупції поза межами кримінального провадження

Спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції у I півріччі 2024 року складено та направлено до суду 304 протоколи про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією.

Судами у минулому році розглянуто за участі прокурорів окружної прокуратури 21 справу про правопорушення, пов'язані з корупцією, за протоколами, складеними органами Національної поліції. Справи за протоколами, складеними Національним агентством з питань запобігання корупції, у 2024 року не розглядалися.

За результатами їх розгляду до адміністративної відповідальності притягнуто 19 правопорушників, на яких накладено адміністративне стягнення у виді штрафу, 2 правопорушників визнано винними у вчиненні адміністративних правопорушень і звільнено від адміністративної відповідальності за

малозначністю правопорушень, обмежившись усним зауваженням та справи закрито.

З них посадових осіб юридичних осіб публічного права (11), поліцейських (2), посадових осіб органів місцевого самоврядування (6), депутатів сільської, селищної, міської або районної ради (2).

З метою усунення причин та умов, які сприяли вчиненню корупційних, чи пов'язаних з корупцією правопорушень, а також іншого порушення антикорупційного законодавства, окружною прокуратурою внесено 16 подань, за результатами розгляду яких до дисциплінарної відповідальності притягнуто 4 посадовці.

Стан організації діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей

Упродовж 2024 року спостерігається зниження рівня злочинності серед неповнолітніх або за їх участі більше ніж удвічі (з 26 до 10), при цьому дітьми не вчинялися вбивства, розбої.

У минулому році слідчими та дізнавачами територіальних органів ГУНП в Тернопільській області розслідувалося 10 кримінальних проваджень стосовно неповнолітніх правопорушників, якими скоєно 18 кримінальних правопорушень, з них 8 за фактами вчинення кримінальних проступків.

За цей період закінчено 9 розслідуваних проваджень, з них 7 кримінальних проваджень скеровано до суду з обвинувальними актами, 1 скеровано по підслідності.

Скеровано 1 клопотання щодо застосування до неповнолітніх примусових заходів виховного характеру (особи вчинили суспільно небезпечні діяння до досягнення віку, з якого можлива кримінальна відповідальність).

Упродовж 2024 року стосовно 3 неповнолітніх підозрюваних застосовано запобіжні заходи, з них до 1 особи застосовано запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання, 1 – домашній арешт, 1 – тримання під вартою.

За закінченими кримінальними провадженнями про злочини, вчинені неповнолітніми, встановлено збитків на суму 4 тис. грн, які відшкодовано у повному обсязі.

При забезпеченні нагляду за додержанням законів при застосуванні заходів впливу про адміністративні правопорушення розглянуто 1 документ прокурорського реагування.

Забезпечено участь у розгляді судом першої інстанції 9 (2023 – 21) кримінальних проваджень щодо правопорушень вчинених неповнолітніми або за їх участі.

У минулому році від кримінальних правопорушень потерпіло 24 дітей, з них 9 малолітніх та 15 неповнолітніх.

За вказаний період ювенальними прокурорами забезпечено процесуальне керівництво у 46 кримінальних провадженнях про правопорушення, від яких потерпіли діти. За результатами досудового розслідування до суду направлено 12 кримінальних проваджень вказаної категорії, закрито – 36 кримінальних

проваджень, скасовано 7 незаконних та необґрунтованих постанов слідчих, дізнавачів про закриття кримінальних проваджень, надано 7 письмових вказівок.

За закінченими кримінальними провадженнями встановлено збитків на суму 5 тис. грн, які не відшкодовано.

Забезпечено участь у розгляді судом першої інстанції 22 (2023 – 18) кримінальних проваджень щодо правопорушень, від яких потерпіли діти.

Упродовж 2024 року на базі Відділення захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі правосуддя дітей, які постраждали або стали свідками насильства (модель «Барнахус») проведено 5 процесуальних дій із дітьми, а саме допитано 5 дітей, які стали жертвами злочинів.

Загалом протягом діяльності зазначеного відділення проведено 11 процесуальних дій із дітьми, а саме допитано 11 дітей, які стали жертвами злочинів, з них 4 – у порядку ст. 225 КПК України.

Територіальними органами поліції за процесуального керівництва ювенальних прокурорів кримінальні провадження у сфері охорони дитинства до суду не скеровувались.

Згідно даних ЄРДР упродовж 2024 року у провадженні органів досудового розслідування перебувало 88 кримінальних проваджень, пов'язаних з домашнім насильством. За результатами досудового розслідування до суду з обвинувальними актами скеровано 54 кримінальних провадження, 26 – закрито, 1 – зупинено, 5 – перебувають у провадженні.

Забезпечено участь у розгляді судом першої інстанції 42 кримінальних проваджень, пов'язаних із домашнім насильством.

Стан діяльності прокурорів з протидії порушенням прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах

Вжито заходів, спрямованих на посилення нагляду за додержанням конституційних прав громадян при застосуванні заходів примусового характеру, у тому числі адміністративного впливу за адміністративні правопорушення.

За наслідками перевірок задоволено 51 документ прокурорського реагування, за результатами розгляду яких до дисциплінарної відповідальності притягнуто 5 службових осіб.

Відсутні випадки незаконного затримання та тримання осіб в органах Національної поліції.

Подальшого посилення потребує діяльність правоохоронців, спрямована на розшук засуджених осіб, які ухиляються від відбування покарання, не пов'язаного з позбавленням волі та осіб, засуджених до реальної міри покарання. Станом на 01.01.2025 у розшуку перебувало 38 осіб.

У минулому році територіальними органами поліції розшукано 35 таких осіб, у тому числі 22 засуджених до реальної міри покарання.

Стан представництва інтересів держави в суді

Окружною прокуратурою постійно вживаються організаційно-практичні заходи щодо підвищення ефективності представницької діяльності.

За позовами окружної прокуратури, з урахуванням позовів, пред'явлених на захист інтересів дітей та позовів про відшкодування шкоди, заподіяної кримінальними правопорушеннями у кримінальному судочинстві, упродовж минулого року судами відкрито провадження у справах на суму 27 261 тис. грн.

За результатами розгляду позовних заяв, в тому числі минулих років, судами задоволено 57 позовів на суму 13 981 тис. грн, добровільно відшкодовано коштів за закритими справами на суму 266 тис. грн, та виконано рішень суду на 320 101 тис. грн.

У зв'язку з тим, що наповнення бюджетів усіх рівнів на даний час є одним з найактуальніших викликів для нашої держави, основна увага спрямовувалася на застосування представницьких повноважень у бюджетній сфері. Із зазначених питань відкрито провадження за позовами прокурорів на суму 11 985 тис. грн. Судами задоволено позовів цієї категорії на суму 3 590 тис. грн, та добровільно відшкодовано за закритими справами на суму 311 тис. грн та виконано рішень суду на 3 021 тис. грн.

Окрім того, особлива увага спрямовувалася на застосування представницьких повноважень у сфері земельних відносин. Із зазначених питань відкрито провадження за позовами прокурорів на суму 1 967 тис. грн. Судами задоволено позовів цієї категорії на суму 6 914 тис. грн. Площа повернутих земель складає 38 гектарів.

Стан організації прийому громадян, розгляду звернень та запитів

Впродовж 2024 року до Тернопільської окружної прокуратури надійшло 520 звернень, з яких вирішено 312. Майже третина звернень (167) стосувалась питань, перевірити які з урахуванням положень Закону України «Про прокуратуру» неможливо, відтак їх було скеровано за належністю до інших органів.

У порівнянні із 2023 роком на 13,5 % збільшилось число задоволених заяв і скарг – 42 (2023 – 37). З вказаної кількості менша половина - з питань досудового розслідування (18).

Втричі збільшилось число заяв і скарг, повернутих заявникам або залишених без розгляду через невідповідність вимогам ст. 5 Закону України «Про звернення громадян» (з 6 до 18).

У зв'язку з внесенням відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань з обліку виключено 28 заяв.

Понад 80% із загальної кількості вирішених становлять звернення з питань досудового розслідування (254). Кожне друге звернення з питань досудового розслідування надійшло від учасників кримінального провадження (137).

Слідуючи загальній тенденції зменшення кількості звернень з питань досудового розслідування, на 35,2% зменшилось число скарг на дії та рішення слідчих (дізнавачів) органів Національної поліції (33 проти 51) та на 7,6% – на дії та рішення процесуальних керівників (24 проти 26).

Також зросла кількість звернень з питань участі у кримінальному провадженні в суді (8 проти 3) та звернень з питань представництва інтересів держави в суді (2 проти 0).

Вирішено 1 звернення з питань охорони прав дітей (2023 – 0).

Надійшло 2 звернення, в яких заявники вказували на порушення, що посягають на охоронювані законом інтереси у сфері охорони навколишнього природного середовища (2023 – 2).

Наполовину зменшилось число скарг з питань додержання законодавства при виконанні рішень судів та інших органів (1 проти 2).

На особистому прийомі керівником прийнято 4 громадян.

Упродовж 2024 року до окружної прокуратури надійшов 1 інформаційний запит з питань досудового розслідування, який розглянуто із роз'ясненням вимог законодавства з питань доступу до публічної інформації.

**Керівник Тернопільської
окружної прокуратури**

Галина БОРЩЕВСЬКА